

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdu a soudců Mgr. Lenky Oulíkové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupeného JUDr. Mariem Hanákem, advokátem se sídlem Matiční 730/3, Ostrava, proti žalovanému: **Policejní prezident Policie České republiky**, se sídlem Strojnická 935/27, Praha, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 11. 2021, č. j. 25 Ad 17/2020-86,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh dosavadního řízení

[1] Kasační stížností se žalobce (stěžovatel) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku, jímž Krajský soud v Ostravě zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 8. 2020, č. j. PPR-15323-10/ČJ-2020-990131, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství Policie Moravskoslezského kraje ze dne 27. 3. 2020, č. j. KRPT – 291461-12/ČJ-2019-0700KR. Tímto rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání jednání, které mělo znaky pokračujícího přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve spojení s § 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a byl mu uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti podle § 51 odst. 1 písm. d) a § 186 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“). Stěžovatel měl v době minimálně od 1. 7. 2017 do svého vykázaní ze společného obydlí dne 13. 9. 2018 způsobem blíže popsáním v prvostupňovém rozhodnutí jednak telefonicky kontrolovat a fyzicky sledovat svou tehdejší manželku J. S. s podezřením, že je mu nevěrná, vynucovat si na ní ponižujícím způsobem pohlavní styk, a to i v době, kdy měla lékařem po operaci pohlavní styk zakázán,

a ponižovat ji vulgarismy, jednak se hrubě chovat ke společnému nezletilému synovi M., jemuž měl způsobem a za okolností specifikovaných v rozhodnutí vulgárně nadávat a fyzicky ho trestat.

[2] Vůči stěžovateli byly dne 13. 9. 2018 zahájeny Generální inspekci bezpečnostních sborů úkony trestního řízení pro jednání, které zahrnovalo mimo jiné kontroly manželky, její hrubé urážky a důrazné vyžadování pohlavního styku. Usnesením ze dne 18. 9. 2018 bylo zahájeno trestní stíhání pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 a odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, jehož se měl stěžovatel dopustit jednáním, které zahrnovalo mimo jiné intenzivní telefonické kontroly a osobní sledování manželky, vynucování pohlavního styku, vulgární nadávky manželce a nezletilému synovi a fyzické trestání syna. V rámci trestního řízení byl vyslechnut stěžovatel jako obviněný a jako svědci J. S., oba nezletilí synové, rodiče obviněného a J. S., bratr J. S. a jeho přítelkyně J. L., kolegové stěžovatele P. G., K. S. a T. V., kolegyně J. S. z jejího tehdejšího zaměstnání M. K., M. G., I. T., M. B. a T. Z. K. a známí či přátelé stěžovatele a jeho manželky V. T., Mgr. B. B., V. B., M. P., K. L. a P. S. K vyšetření duševního stavu a posouzení osobnosti stěžovatele, jeho syna a J. S. byly vypracovány znalecké posudky z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinická psychologie. Opatřeny byly též záznamy o uskutečněním telekomunikačním provozu, přehled služeb stěžovatele a směn jeho tehdejší manželky a výpis z GPS služebního vozidla užívaného stěžovatelem.

[3] Usnesením Krajského státního zastupitelství v Ostravě ze dne 26. 9. 2019 bylo trestní stíhání zastaveno podle § 172 odst. 1 písm. b) trestního řádu ve vztahu ke skutku, který se týkal dřívějšího jednání stěžovatele (v období od 1. 11. 2008 do 7. 8. 2012), ve vztahu k jednání, jehož se měl stěžovatel dopouštět vůči tehdejší manželce a synovi od září 2013 do 13. 9. 2018 byla věc podle § 171 odst. 1 trestního řádu postoupena služebnímu funkcionáři Policie České republiky – Krajského ředitelství police Moravskoslezského kraje s kázeňskou pravomocí, neboť výsledky přípravného řízení ukazovaly, že nejde o trestný čin, jde však o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek. Podle státního zástupce lze zejména vulgární nadávky obviněného, intenzivní telefonáty a sledování manželky považovat za společensky nepřijatelné, nejde však o jednání natolik závažné, aby naplnilo znaky trestného činu. Ani nucení k souloži tak, jak ho měl stěžovatel provádět, nepřekročilo hranice, kdy by se již jednalo o trestný čin. Poukázal na to, že poškozená se naléhání přes počáteční slovní odmítání či „odžduchování“ podvolila, aby tzv. měla klid, a jednání stěžovatele na ní nezanechalo objektivní psychické následky. Pokud jde o nezletilého syna, je sice možné, že ho stěžovatel často fyzicky trestal a nadával mu, takové jednání však mohlo mít racionální, byť nikoli zcela ospravedlnitelný původ v porušování výchovné kázně a současně nebyly uplatněné fyzické tresty a slovní ataky natolik závažné (alespoň nikoli soustavně), aby bylo možné jednání klasifikovat jako zlé nakládání vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti. Stížnosti J. S. a nezletilého syna zastoupeného ustanoveným opatrovníkem proti tomuto usnesení byly zamítnuty usnesením státní zástupkyně Vrchního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 26. 11. 2019. Ta se ztotožnila s hodnocením státního zástupce, že nedošlo k naplnění znaku týrání. Poukázala na to, že u poškozené nebyly zjištěny projevy podřízenosti, bezmoci či bezvýchodnosti a ani u syna nebyly znalecky zjištěny projevy syndromu týrané osoby. Uzavřela, že prokázané jednání nelze hodnotit jako trestný čin, ale mohlo by být jiným příslušným orgánem posouzeno jako přestupek.

pokračování

[4] Dne 6. 1. 2020 bylo Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje oznámeno stěžovateli zahájení řízení ve věcech služebního poměru pro jednání, které má znaky pokračujícího přestupku proti občanskému soužití, pro které byl stěžovatel následně uznán vinným prvostupňovým rozhodnutím. Ústní projednání jednání, které má znaky přestupku, proběhlo dne 21. 1. 2020 za přítomnosti stěžovatele. Stěžovatel při něm sdělil, že se k věci vyjádřil již v trestním řízení, a odkázal na výpovědi v něm učiněné. Dále uvedl, že běžná výměna názorů mezi osobami spolu žijícími je normální, a poukázal na to, že dle znaleckého posudku je bývalá manželka konfliktní osobou, která skutečnosti zveličuje, a tudíž se nezakládají na pravdě. Z výpovědi svědků vyplývá, že manželka vůči němu užívala vulgární výrazy, křivě ho nařkla z nevěry, byla ve vztahu dominantnější a ze své vůle rozhodla o tom, že budou mít druhé dítě. Většina svědků (svědek V. a manželé B.) potvrdila, že se k dětem choval hezky a o matce před nimi vulgárně nemluvil. Posudky pediatričky z mateřské a základní školy jednání vůči synům popisované jeho manželkou nepotvrzují. Podle stěžovatele mohla manželka děti v době odloučení ovlivňovat, po ukončení zákazu styku se s nimi setkává prostřednictvím ATM Centra Opava a se starším synem je v kontaktu prostřednictvím mobilní aplikace. K dotazům pověřené úřední osoby, zda se může blíže vyjádřit k telefonátům a ježdění do práce za J. S., odkázal na výpověď v trestním řízení s tím, že k dalším otázkám se vyjadřovat nebude.

[5] Rozhodnutím ze dne 27. 3. 2020 byl stěžovatel uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití a byl mu uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel odvolání. Žalovaný v odvolacím řízení z procesní opatrnosti s odkazem na § 189 odst. 2 zákona o služebním poměru vyzval J. S. jakožto osobu postiženou jednáním stěžovatele a současně zákonnou zástupkyni M. S. k vyslovení souhlasu či nesouhlasu s vedením řízení o popsaném jednání stěžovatele naplňujícím znaky přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4 zákona o některých přestupcích. J. S. ve stanovené lhůtě dne 14. 7. 2020 udělila souhlas s vedením řízení za sebe i jako zákonná zástupkyně syna. Žalovaný poté odvolání stěžovatele zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[6] Stěžovatel napadl rozhodnutí žalovaného u krajského soudu žalobou, v níž namítl, že pro stíhání a odsouzení pro přestupek proti občanskému soužití je nutný souhlas poškozené osoby. V případě nezletilého syna nebylo možné nahradit souhlas kolizního opatrovníka souhlasem zákonné zástupkyně uděleným v průběhu řízení. Dále vyjádřil pochybnost o zachování totožnosti skutku. Vytkl správním orgánům, že do skutkové věty převzaly výpověď poškozené a nevzaly v potaz závěry znaleckého posudku o jejích sklonech ke zveličování a konfliktogennímu chování. Za situace, kdy zde stálo tvrzení proti tvrzení, bylo podle stěžovatele nutné hledat další důkazy. Služební funkcionáři však privilegovali výpovědi poškozené, jejích kamarádek a spolupracovnic a nepřihlédli k výpovědím nestranných svědků (manželů B. či svědkyně S.). Dále stěžovatel namítl nepřiměřenost trestu. Zdůraznil, že neveřejné projevy v rodině nejsou způsobitelné oslabit důvěru společnosti v Policii České republiky. Propuštěním má být trestáno zejména jednání podle § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, jehož se nedopustil. Dále namítl, že při ukládání trestu nebylo přihlédnuto k závažnosti kázeňského přestupku, zejména způsobu spáchání, významu a rozsahu následků, okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, pohnutkám, jeho dosavadnímu přístupu k plnění služebních povinností a k tomu, zda byl kázeňsky trestán. Služební funkcionáři nedefinovali, jak měla být ohrožena pověst policie. Podle stěžovatele měli v rámci předvídatelnosti rozhodnutí porovnat jeho případ s případy

jiných příslušníků v daném regionu, u nichž nedošlo k ukončení služebního poměru, k čemuž navrhl provést důkaz kázeňskými spisy v jejich věcech.

[7] Krajský soud neshledal žalobní body důvodnými. Konstatoval, že správní orgány k projednání přestupku ani k uložení sankce nepotřebovaly souhlas poškozených osob dle zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť zákon o služebním poměru obsahuje speciální úpravu podnětu v § 189 odst. 2. Stěžovatel v žalobě brojil pouze proti absenci souhlasu, nikoli podnětu. Pokud jde o totožnost skutku, krajský soud poukázal na to, že z žaloby není zřejmé, proti čemu přesně brojil. Podle krajského soudu byla totožnost skutku zachována. Pokud jde o prokázání jednání, které bylo stěžovateli kladeno za vinu, krajský soud vyložil, že správní orgán porovnal výpovědi poškozené s výpověďmi dalších svědků a zabýval se i výpověďmi manželů B. a K. S., které ovšem zjištěné skutečnosti nevyvrátily. Závěr o protiprávním jednání navíc podporovaly i další důkazy, výpisy telefonních hovorů a výpisy GPS služebního vozidla užívaného stěžovatelem v době služby. Podle krajského soudu se žalovaný vypořádal též se závěry znaleckých posudků. Poukázal na to, že stěžovatelem zdůrazňovaná zjištění o sklonech J. S. nelze vytrhávat z celého kontextu posudku a zdůraznil jeho celkový závěr, že její sdělení lze považovat za autentické vyličení prožité události. Krajský soud shrnul, že se nejednalo o situaci tvrzení proti tvrzení, neboť žalovaný založil rozhodnutí na řadě důkazů, z nichž jednotlivě a v jejich vzájemné souvislosti vyplývá bez důvodných pochybností, že stěžovatel se dopustil jednání, které mu bylo kladeno za vinu. Krajský soud vysvětlil, že z postavení kamarádky, tím méně spolupracovnice nelze *a priori* usuzovat na nevěrohodnost výpovědi. Ve prospěch věrohodnosti jejich výpovědí naopak svědčí to, že se vzájemně potvrzují, doplňují a vytvářejí vnitřně bezrozporný obraz chování stěžovatele. Vysvětlení žalovaného, že vycházel především z výpovědí svědků, kteří se nacházeli v daném čase v místě jednání, je podle krajského soudu logické a nelze mu nic vytknout. Pokud jde o trest, krajský soud vysvětlil, že dle § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, bylo-li spácháno jednání, které má znaky přestupku a je zároveň v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, mezi které patří i požadavek nedopouštět se závažných přestupků, pak se uloží trest odnětí služební hodnosti. Správní orgány se naplněním obou znaků zabývaly a řádně odůvodnily své závěry o jejich naplnění. Za této situace nebylo důvodu zabývat se vlivem stěžovatelova jednání na pověst policie, neboť zásah do ní není podmínkou uložení kázeňského trestu dle citovaného ustanovení. Závažnost přestupku, způsob spáchání, následky atd. správní orgány řádně hodnotily již v rámci úvah o rozporu jednání stěžovatele s požadavky kladenými na příslušníka. Pokud jde o případy jiných příslušníků, stěžovatel netvrdil konkrétní skutkové okolnosti, které by byly obdobné jako v jeho případě. Jiné rozhodnutí za jiného skutkového stavu z podstaty věci nemůže vést k nepředvídatelnosti rozhodnutí, argumentace stěžovatele navíc směřovala proti postupu správního orgánu I. stupně, nikoli napadenému rozhodnutí. Navržené důkazy krajský soud neprovedl, neboť pro vypořádání žalobních námitek nebylo nutno skutkový stav jakkoli doplňovat.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[9] Stěžovatel namítá, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkami a neprovedl navržené důkazy.

pokračování

[10] Podle stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil námitku absence kolizního opatrovníka. Kolizní opatrovník by měl rozpoznat, zda je represivní postup vůči stěžovateli v zájmu nezletilého. V případě stěžovatele došlo ke stabilizaci rodinných poměrů a obnově styku se syny. Uvedl, že k prokázání, že jeho další postih není v zájmu synů, navrhl vyžádat opatrovnícké spisy. Stěžovatel namítá, že názor krajského soudu, který se dovolává staré úpravy převzaté do zákona o služebním poměru, je v rozporu s přestupkovým zákonem a Listinou základních práv a svobod. Dále uvedl, že ani podnět k trestnímu stíhání v části týkající se nezletilého dítěte nedal kolizní opatrovník, ale manželka stěžovatele, jejíž zájmy jsou v kolizi se zájmy stěžovatele.

[11] Dále stěžovatel namítá, že totožnost skutku je zachována pouze tehdy, jsou-li alespoň zčásti zachovány skutkové okolnosti sdělené obviněnému. Státní zástupce z důvodu neprokázání skutků uvedených v usnesení o zahájení trestního stíhání trestní stíhání zastavil. Správní orgán nemůže podstatným způsobem skutkovou větu převzatou z usnesení o zahájení trestního stíhání zhoršit v neprospěch stěžovatele. Správní orgán „okopíroval“ výpověď J. S., aniž k tomu měl hmotněprávní podklad, čímž došlo k narušení totožnosti skutku.

[12] Stěžovatel dále namítá, že závěr krajského soudu o vnitřně bezrozporném obrazu chování stěžovatele je v rozporu s pochybnostmi, které o výpovědi poškozené vyslovil státní zástupce v usnesení o postoupení věci. Státní zástupce přihlížel k závěrům znaleckého posudku, podle nichž může být výpověď jeho manželky ovlivněna zvýšenou agravací a hostilitou vůči němu. K tomu navrhoval vyžádat spis ve věci rozvodu, kde soud uvádí, že příčiny rozpadu manželství jsou oboustranné.

[13] Stěžovatel též namítá, že krajský soud nesprávně vyložil § 168 odst. 8 zákona o služebním poměru. Jeho výklad by totiž umožňoval za jakýkoli delikt soukromoprávního charakteru uložit nejpřísnější trest odnětí služební hodnosti. Pokud krajský soud citoval správní orgán I. stupně, podle něhož je každé protiprávní jednání příslušníků Policie České republiky citlivě vnímáno, stěžovatel namítá, že předmětná rodinná událost jméno Policie České republiky nepoškodila. Za 13 let služby byl nadřizenými kladně hodnocen a jeho pochvaly a odměny převyšují ojedinělé kárné provinění. Stěžovatel navrhl krajskému soudu připojit kárné spisy jiných příslušníků z daného regionu, u nichž nebyl trest odnětí služební hodnosti uložen, ačkoli na rozdíl od soukromoprávního deliktu stěžovatele poškodili jméno policie. Podle stěžovatele měly být tyto případy v rámci předvídatelnosti práva vzaty v úvahu při hodnocení přiměřenosti kázeňského trestu.

[14] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl. Žalovaný se ztotožňuje se závěry krajského soudu. Vzhledem k tomu, že stěžovatel zopakoval argumentaci uplatněnou v žalobě, odkázal na své vyjádření v řízení před krajským soudem. Pokud jde o namítané neprovedení dokazování krajským soudem, žalovaný poukázal na povahu soudního řízení. Krajský soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí z obsahu správního spisu, který není předmětem dokazování, a na jeho základě dospěl k závěru o nedůvodnosti uplatněných námitek. Krajský soud odůvodnil, že pro vypořádání žalobních námitek nebylo nutné skutkový stav doplňovat. K namítané nezbytnosti ustanovení kolizního opatrovníka žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, v němž uvedl, že zákon o služebním poměru, zákon o odpovědnosti za přestupky ani správní řád nezná institut kolizního opatrovníka, který je v občanském soudním řízení

ustanovován nezletilému pro střet zájmů mezi rodičem a dítětem, tedy nikoli pro stěžovatelem namítaný střet zájmů mezi rodiči. Mezi nezletilým a jeho matkou střet zájmů nebyl a zákonná zástupkyně mohla udělit souhlas s vedením řízení, který si navíc žalovaný vyžádal pouze z procesní opatrnosti. Dále poukazuje na účel řízení ve věcech kázeňských. V řízení v kázeňských věcech rodič nečiní žádné jednání, které by mohlo směřovat vůči nezletilému dítěti. Žalovanému není zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje rozpor závěrů krajského soudu se zákonem o odpovědnosti za přestupky a s Listinou základních práv a svobod.

[15] Námitky stěžovatele, že správní orgán nemůže převzít líčení skutků z usnesení o zahájení trestního stíhání ani skutkovou větu rozšířit v neprospěch stěžovatele a že došlo k narušení totožnosti skutku, nelze podle žalovaného pro jejich nesrozumitelnost považovat za řádně uplatněné kasační námitky. Dodává, že popis skutku v rozhodnutí o vině je odlišný od usnesení o zahájení trestního stíhání. Ve vztahu k jednomu skutku (období let 2008 až 2012) bylo trestní stíhání zastaveno, skutkové věty pak odpovídají jednání, jehož se týkalo postoupení věci. Oproti zahájení řízení v kázeňských věcech byly skutkové věty pouze dílčím způsobem upřesněny, obsahově se jedná o totožné jednání a totožnost skutku byla zachována. Z usnesení o postoupení věci vyplývá, že podle státního zástupce jednání stěžovatele může být protiprávní, nedosahuje však intenzity trestného činu. Proto byla věc postoupena ke kázeňskému projednání. Stěžovatel podle žalovaného pomíjí princip subsidiarity trestní represe. Závěr orgánů činných v trestním řízení, podle nichž může jít o jednání mající znaky přestupku, byl dán zejména tím, že následek jednání nedosahoval intenzity týrání ve smyslu trestního zákoníku. Služební funkcionář se zabýval intenzitou jednání a následku ve vztahu ke znakům přestupku, u něhož se nevyžaduje intenzita týrání (pocit těžkého příkoří). K námitce, že správní orgán „okopíroval“ do skutkové věty výpověď manželky, žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, v němž se s ní vypořádal. Stěžovatel závěry žalovaného nereflektuje a nikterak s nimi nepolemizuje.

[16] Pokud jde o skutková zjištění, podle žalovaného byly závěry znaleckých posudků i další důkazy služebními funkcionáři náležitě vyhodnoceny v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí, na jejichž konkrétní části žalovaný odkazuje. Zdůrazňuje, že celkově bylo sdělení manželky i syna znalkyní označeno za autentické vyličení prožité události, přičemž ve vztahu ke stěžovateli znalkyně uvedla, že vykazuje sklony k agresivitě a tendenci ponížít druhou osobu. Žalovaný se neztotožňuje se stěžovatelem, že by státní zástupce v usnesení o postoupení věci vyslovil pochybnost o pravdivosti výpovědi poškozené. Na aspekty její osobnosti poukázal při posouzení naplnění znaku týrání v trestněprávním smyslu. Závěr o vnitřně bezrozporném obrazu chování stěžovatele krajský soud vyslovil ve vztahu k hodnocení výpovědi spolupracovnic a kamarádek J. S. Žalovanému není zřejmé, v čem by mělo být toto hodnocení v rozporu s usnesením o postoupení věci, v němž se státní zástupce k výpovědím spolupracovnic J. S. blíže nevyjadřoval. Pro posouzení, zda se stěžovatel dopustil jednání majícího znaky přestupku a rozporného s požadavky na příslušníka, nebylo třeba vyžádat spis ve věci rozvodu.

[17] Námitka směřující proti výkladu § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru nepředstavuje dle žalovaného pro svou obecnost řádně uplatněný kasační bod, neboť není zřejmé, v čem přesně stěžovatel spatřuje vadnost výkladu krajského soudu. Z napadeného rozhodnutí nelze dovodit, že by za jakýkoli delikt soukromoprávní povahy bylo možné uložit nejprísrnější kázeňský trest odnětí služební hodnosti. Ten lze uložit jen za podmínky

pokračování

stanovených v § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, jejichž naplněním se oba služební funkcionáři podrobně zabývali. Tvzení o tom, že nedošlo k zásahu do dobrého jména policie a že se nejednalo o mediálně sledovaný případ, není relevantní, neboť nejde o podmínku uložení tohoto kázeňského trestu, jde o jedno z hodnotících kritérií, zda je jednání v rozporu s požadavky na příslušníka. S ohledem na násilný, opakovaný a dlouhodobý charakter jednání stěžovatele, jehož se dopouštěl vůči členům rodiny, včetně nezletilého dítěte, je podle žalovaného zřejmé, že pověst policie ohrožuje. Při naplnění podmínek § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru musí být kázeňský trest uložen bez ohledu na kladné hodnocení nadřízeným a odměny za dobu výkonu služby. Navíc si stěžovatel ve svých tvrzeních odporuje, jestliže uvádí, že se jednalo o ojedinělé kárné provinění, sám ovšem zmiňuje dva další kázeňské tresty v souvislosti s „drobnou nehodou“ a vykonáním jízdy služebním dopravním prostředkem v rozporu s povinným hlášením operačnímu středisku. Žalovaný je přesvědčen, že s ohledem na charakter jednání stěžovatele nelze dospět k závěru, že by jeho pochvaly a odměny měly převýšit jeho kárná provinění. Ke stěžovatelem odkazovaným kauzám žalovaný uvádí, že každý případ je třeba hodnotit individuálně podle konkrétních okolností. Žalovaný se ztotožňuje s krajským soudem, že v žalobě absentovalo tvrzení o shodnosti skutkových okolností. Dodává, že v jednom z odkazovaných případů (D. M., který se po dopravní nehodě odmítl podrobit vyšetření na přítomnost alkoholu) byl kázeňský trest odnětí služební hodnosti uložen. Správní žaloba a kasační stížnost byly zamítnuty rozsudkem Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 Ad 77/2014 a rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 15/2016. Není relevantní, že se kauzy jiných příslušníků udály při plnění služebních povinností, neboť rozpor s požadavky kladenými na příslušníka není navázán pouze na výkon služebních povinností.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[19] Poté soud přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[20] Nejvyšší správní soud předesílá, že řízení ve správním soudnictví, včetně řízení o kasační stížnosti, je ovládáno dispoziční zásadou. S výjimkami uvedenými v § 109 odst. 4 věta za středníkem s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 věta před středníkem s. ř. s.). Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.) a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se tak musí upínat právě k tomuto rozhodnutí (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003, č. j. 6 Ads 3/2003-73). Obsah a kvalita kasačních námitek proto do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Úlohou Nejvyššího správního soudu není podrobit napadený

rozsudek komplexnímu „testu“ a v návaznosti na zcela obecné námitky posuzovat, zda krajský soud dospěl ke správnému závěru. Stejně tak není Nejvyšší správní soud povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatele argumenty, neboť takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, či ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 Afs 251/2020-29). Jak bude dále rozvedeno, některé kasační námitky stěžovatele se mívají s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku a některé jsou formulovány pouze zcela obecně, aniž by polemizovaly s argumentací krajského soudu, a jsou proto nepřipustné dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Některé námitky pak bylo možné vypořádat pouze způsobem, který odpovídal míře jejich obecnosti.

[21] Vzhledem k tomu, že stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho námitkami, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Pouze v případě, že je rozsudek přezkoumatelný, je totiž na místě zabývat se jeho správností a zákonností.

[22] Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí být z jeho odůvodnění zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný a jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech. Povinností soudu je řádně se vypořádat s žalobní argumentací (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Není přípustné institut nepřezkoumatelnosti libovolně rozšiřovat a vztáhnout jej i na případy, kdy se soud podstatou námitky stěžovatele řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje jeho argumentaci za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené argumentace a případně se dopustí dílčího nedostatku odůvodnění. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li soud na stěžejní námitku zcela reagovat (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, či ze dne 17. 8. 2023, č. j. 1 Afs 66/2023-79). Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění krajského soudu je pouze stručné, popřípadě nevyvrací každý dílčí argument (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123). Přehlédnout pak nelze ani fakt, že soudy nemají povinnost vypořádat se s každým dílčím argumentem, pokud proti tvrzení stěžovatele postaví právní názor, v jehož konkurenci žalobní argumentace jako celek neobstojí. Takový postup shledal ústavně konformním i Ústavní soud (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 As 221/2014-43).

[23] Rozsudek krajského soudu kritéria přezkoumatelnosti splňuje. Je z něj zřejmé, k jakým závěrům a na základě jakých úvah krajský soud dospěl a proč nepovažoval

pokračování

stěžovatelem uplatněné žalobní body za důvodné. Stěžovatel ostatně nespecifikuje, které jeho námitky měly zůstat zcela nevypořádané. Krajský soud se mohl k žalobním bodům vyjádřit pouze v té míře obecnosti, v jaké je stěžovatel vznesl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015-31). Krajský soud přitom může při vypořádání žalobních námitek odkázat na napadené rozhodnutí, pokud se s jeho odůvodněním ztotožňuje, aniž by musel opakovat již jednou vyřčené (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2015, č. j. 5 Azs 220/2015-35). Pokud jde o neprovedení navržených důkazů, krajský soud uvedl, že skutkový stav považoval za dostatečně zjištěný a nebylo třeba ho za účelem vypořádání žalobních námitek doplňovat. Pokud jde o navržený důkaz kárnými spisy jiných příslušníků, z napadeného rozsudku vyplývá, že podle krajského soudu tvrzení stěžovatele provedení důkazů neodůvodňovala, jestliže netvrdil, že by byla vydána za stejných skutkových okolností, neboť jiné rozhodnutí vycházející z jiného skutkového stavu nemůže vést k porušení zásady předvídatelnosti. Nesouhlas stěžovatele s odůvodněním a závěry napadeného rozsudku nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013-30, a ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010-163). Správnost úvah, na nichž krajský soud své rozhodnutí založil, je otázkou zákonnosti rozhodnutí, nikoli přezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelným neshledal a přistoupil k jeho věcnému přezkumu.

[24] Stěžovatel nesouhlasí s právním názorem krajského soudu, že služební zákon v § 189 odst. 2 obsahuje speciální úpravu (požadavek podnětu) ve vztahu k § 79 zákona o odpovědnosti za přestupky, namítaje, že je v rozporu se zákonem o odpovědnosti za přestupky a Listinou základních práv a svobod. Uvádí, že kolizní opatrovník má rozpoznat, zda je represivní postup vůči rodiči v zájmu nezletilého, a že zájmy zákonné zástupkyně jsou v rozporu se zájmy stěžovatele.

[25] Jak správně uvedl krajský soud, v řízení ve věcech služebního poměru, jehož předmětem je jednání příslušníka bezpečnostního sboru, které má znaky přestupku, se postupuje podle procesních ustanovení zákona o služebním poměru a podpůrně dle správního řádu (viz § 1 odst. 2 správního řádu), zákon o přestupcích se použije v rozsahu, v němž na něj zákon o služebním poměru výslovně odkazuje (zejména v § 189 odst. 1).

[26] Podle § 189 odst. 2 věty první před středníkem zákona o služebním poměru, *za jednání, které má znaky přestupku ublížení na cti, ublížení na zdraví, úmyslného narušení občanského soužití nebo proti majetku, spáchané mezi osobami blízkými lze uložit kázeňský trest jen tehdy, jestliže podnět k zahájení řízení podala postižená osoba nebo její zákonný zástupce anebo opatrovník*. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že podnět k zahájení řízení může podat nejen postižená osoba, ale rovněž její zákonný zástupce, v daném případě matka jakožto zákonná zástupkyně nezletilého dítěte, které bylo postiženo jednáním, jež má znaky přestupku. Je třeba zdůraznit, že jde pouze o podnět, k zahájení řízení dochází z moci úřední, přičemž posouzení viny a případné uložení trestu se odehrává již výlučně ve vztahu státu a obviněného, osoba postižená jednáním naplňujícím znaky přestupku není z tohoto titulu účastníkem řízení. Sam stěžovatel v kasační stížnosti namítl kolizi zájmů mezi ním a zákonnou zástupkyní, která však není relevantní, nikoli střet zájmů mezi zákonnou zástupkyní a nezletilým synem. V této souvislosti nelze přehlédnout, že věc byla postoupena služebnímu funkcionáři na základě § 171 odst. 1 trestního řádu, přičemž tehdy čtrnáctiletý syn se po poučení v trestním řízení rozhodl ve věci vypovídat, v rámci své výpovědi (v zásadě

shodně s výpovědí matky) popsal fyzické tresty a nadávky stěžovatele vůči němu a prostřednictvím svého opatrovníka, který mu byl jakožto poškozenému ustanoven v trestním řízení, brojil (po podání znaleckého posudku) proti usnesení státního zástupce o postoupení věci, neboť nesouhlasil s tím, že by prokázané hrubé chování stěžovatele vůči němu nedosáhlo takové míry závažnosti, která naplnila znaky zločinu týrání svěřené osoby. Za této situace zde nelze spatřovat střet zájmů, pro který by matka jakožto zákonná zástupkyně nezletilého syna, která byla sama jednáním stěžovatele postižena, nemohla dát podnět k projednání jednání, které má znaky přestupku spočívajícího v úmyslném narušení občanského soužití hrubým jednáním vůči jejímu nezletilému synovi. Je ostatně právem i povinností každého z rodičů pečovat o dítě, jeho vývoj a chránit jej před hrubým jednáním (§ 858 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Ke kázeňskému postihu stěžovatele lze též připomenout, že kázeňský trest odnětí služební hodnosti mu byl uložen i za hrubé jednání vůči tehdejší manželce (u níž nedostatek souhlasu nenamítl), přičemž služební funkcionáři odůvodnili, že jeho uložení odůvodňuje i samostatně každý ze skutků.

[27] Proti závěru krajského soudu, že žalobní námitka stěžovatele nesměřovala proti nedostatku podnětu ve smyslu § 189 odst. 2 zákona o služebním poměru, a proto se jí v mezích žalobních bodů nemohl zabývat, stěžovatel v kasační stížnosti nebrojí.

[28] Poznámka stěžovatele, že podnět k jeho trestnímu stíhání i v části týkající se syna dala manželka, nikoli kolizní opatrovník, nesměřuje proti rozhodovacím důvodům krajského soudu. Ostatně, zločin týrání osoby žijící ve společné domácnosti podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, pro který se vedlo trestní stíhání, není vypočten mezi trestnými činy, u nichž se za podmínek § 163 trestního řádu vyžaduje k trestnímu stíhání souhlas poškozené osoby, nadto i trestní řád v § 163a stanoví, že souhlas poškozeného s trestním stíháním se nevyžaduje, je-li poškozeným osoba mladší než 15 let (což byl syn stěžovatele v době, kdy trestní stíhání probíhalo).

[29] Nejvyššímu správnímu soudu není zřejmé, v čem stěžovatel spatřuje rozpor závěrů krajského soudu, podle nichž zákon o služebním poměru obsahuje speciální úpravu podnětu v § 189 odst. 2 a úprava souhlasu v zákoně o odpovědnosti za přestupky se neužije, s „přestupkovým zákonem“ (patrně míněno zákonem o odpovědnosti za přestupky) a Listinou základních práv a svobod. Jak bylo výše uvedeno, není úkolem soudu, aby za stěžovatele chybějící argumentaci domýšlel a na základě takto obecného nesouhlasu komplexně přezkoumával závěry krajského soudu a postup služebních funkcionářů. V dané věci tedy není prostor pro to, „aby Nejvyšší správní soud, stručně a obecně přezkoumal závěry krajského soudu – tak někdy postupují krajské soudy ve vztahu ke správním rozhodnutím, mají-li projednat ‚neumělou‘ laickou žalobu. K tomuto postupu vede krajské soudy snaha nepřipravit žalobce, kteří nemusí být zastoupeni advokátem, o přístup k soudu. V řízení o kasační stížnosti však není pro podobný postup prostor. V řízení, v němž musí za stěžovatele jednat advokát či jiný právní profesionál, je třeba vyžadovat tomu odpovídající úroveň právní argumentace“ (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 Afs 115/2020-42, bod 16, či obdobně ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, bod 11).

[30] Stěžovatel v žalobě pouze namítl, že pro stíhání a odsouzení za přestupek proti občanskému soužití spáchaný mezi osobami blízkými se stejně jako v případech trestných činů vyjmenovaných v § 163 trestního řádu vyžaduje souhlas poškozené osoby, přičemž podle

pokračování

stěžovatele nelze souhlas kolizního opatrovníka nezletilého nahradit souhlasem jeho zákonné zástupkyně.

[31] Zákon o odpovědnosti za přestupky stanoví povinnost správnímu orgánu zahájit řízení o přestupku, o němž se dozví (§ 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky), bez souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku, byla-li spácháním přestupku postižena osoba mladší 18 let (§ 79 odst. 5 zákona o odpovědnosti za přestupky). Absence souhlasu za nezletilou osobu postiženou přestupkem není důvodem odložení věci či zastavení řízení [§ 76 odst. 4 a § 86 odst. 1 písm. m) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Právní úprava zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu s článkem 19 Úmluvy o právech dítěte tedy upřednostňuje veřejný zájem na zajištění ochrany dítěte před jakýmkoli tělesným či duševním násilím, nedbalým zacházením či ubližováním. Ani v úplném vyloučení požadavku souhlasu Nejvyšší správní soud nespatřuje rozpor s Listinou základních práv a svobod (k důvodům, pro které zákonodárce již zákonem č. 204/2015 Sb. novelizoval § 68 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, tak, že vyloučil požadavek návrhu na zahájení řízení o přestupku pro případ, kdy bylo postiženo dítě mladší 15 let, viz důvodovou zprávu, která poukazuje na veřejný zájem na zajištění ochrany dětí v souladu s uvedeným ustanovením Úmluvy o právech dítěte s tím, že takové dítě není způsobilé k právním úkonům v rozsahu, aby mohlo samo podat návrh na zahájení řízení, většinou se nachází v závislém postavení na rodičích či jiných osobách blízkých a nelze zpravidla očekávat, že návrh na projednání podá jeden z rodičů proti druhému rodiči či jiné osobě blízké). I pokud se tedy snad stěžovatel domníval, že by se v řízení podle zákona o služebním poměru mělo postupovat stejně jako v přestupkovém řízení, pokud jde o požadavek souhlasu osoby přímo postižené spácháním přestupku se zahájením a vedením řízení, souhlas nezletilého syna by se nevyžadoval.

[32] K námitkám stěžovatele směřujícím proti zachování totožnosti skutku Nejvyšší správní soud předně přisvědčuje krajskému soudu, že z žaloby nebylo zřejmé, co přesně napadenému rozhodnutí či postupu služebních funkcionářů v tomto ohledu vytýkal.

[33] Jak popsal krajský soud, stěžovatel v žalobě namítl, že správní orgán oproti usnesení státního zástupce o postoupení věci podstatně rozšířil skutkovou větu, současně že *„převzaté skutkové věty byly psány pro podezření ze spáchání trestného činu, nikoli přestupku a vůbec je nelze v takto nezměněné podobě převzít do rozhodnutí o přestupku“* a že *„správní orgán vymezil zcela nově skutkovou větu tak, že se dá pochybovat o zachování totožnosti skutku“*, a pokud takto postupoval, měl stěžovateli oznámit, z čeho ho podezřívá a dát mu prostor k vyjádření, což neučinil. Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že takto obecné a vnitřně rozporné tvrzení, z něhož není zřejmé, zda vytýká správním orgánům, že skutkové věty převzaly, nebo že je vymezily zcela nově, nelze považovat za řádně uplatněný žalobní bod, který by byl krajský soud povinen v napadeném rozsudku věcně vypořádat. Krajský soud nadto v odpovídající míře obecnosti na argumentaci stěžovatele reagoval a shledal, že totožnost skutku zachována byla.

[34] Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že totožnost skutku je dána, jsou-li naplněny alespoň zčásti skutkové okolnosti sdělené obviněnému. Namítá, že správní orgán nemohl převzít líčení skutků z usnesení o zahájení trestního stíhání a že rozšířením skutkové věty v jeho neprospěch došlo k narušení totožnosti skutku. Stěžovatel však neozřejmil, proč podle něj neměla být dána ani částečná shoda skutkových okolností, a tedy zachována

totožnost skutku, pokud služebním funkcionářům současně vytýká převzetí líčených skutkových okolností z usnesení o zahájení trestního stíhání. Neupřesnil, konkrétně čím ani mezi jakými fázemi měla být totožnost skutku narušena.

[35] Otázka, zda bylo trestní řízení a řízení o jednání, které má znaky přestupku, vedeno pro tentýž skutek, má však vliv na běh prekluzivní lhůty, k jejímuž uplynutí by byl soud povinen přihlídnout z úřední povinnosti (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, č. 845/2006 Sb. NSS, či ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134, č. 2122/2010 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se k ní proto vyjádří i přes nedostatečnou žalobní a kasační argumentaci.

[36] Nejvyšší správní soud připomíná, že podstatu skutku tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený. Totožnost skutku je zachována při alespoň částečné totožnosti jednání nebo následku. Totožnost skutku je tedy zachována, i když některé ze skutečností původně zahrnutých do souhrnu skutečností charakterizujících jednání nebo následek odpadnou, nebo k nim naopak přistoupí skutečnosti další (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1995, sp. zn. Tzn 12/94, č. R 1/1996 Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2023, sp. zn. 11 Tdo 650/2023, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2012, č.j. 1 As 22/2012-55). Ve výroku usnesení o zahájení trestního stíhání nemusí být v popisu skutku uvedeny veškeré skutečnosti, neboť v době zahájení trestního stíhání nejsou všechny okolnosti skutkového děje známy a prokázány (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2007, sp. zn. 7 Tdo 1480/2006, č. R 6/2008 Sb. rozh. tr.). Orgány činné v trestním řízení i správní orgány musí při projednání skutku přihlížet ke změnám skutkového stavu, k nimž při projednávání věci dochází, bez ohledu na to, zda postavení pachatele zlepšují, nebo zhoršují. Některé skutečnosti tedy mohou přibýt, některé odpadnout, může být upřesněn jejich popis, nesmí se však změnit podstata skutku (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR, ze dne 14. 2. 1962, sp. zn. 2 Tz 13/62, č. R 6/1962 Sb. rozh. Tr., ze dne 22. 11. 1963, sp. zn. 6 Tz 21/63, č. R 19/1964 Sb. rozh. Tr., ze dne 31. 5. 1973, sp. zn. 2 Tzf 2/73, č. R 64/1973 Sb. rozh. tr.). Totožnost skutku je zachována i tehdy, přistoupí-li například okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby nebo okolnost, jejíž právní zhodnocení zakládá znak činu přísněji trestného (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 6. 3. 1980, sp. zn. 7 Tz 19/80, č. R 50/1981 Sb. rozh. tr., či ze dne 21. 5. 1981, sp. zn. 4 Tz 19/81, č. R 10/1982 Sb. rozh. tr.).

[37] Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem na základě porovnání popisu skutku v aktech orgánů činných v trestním řízení a služebního funkcionáře dospěl k závěru, že totožnost skutku byla zachována. V posuzovaném případě bylo na základě záznamů o podaných vysvětleních zahájeno trestní stíhání stěžovatele pro dva skutky (první zahrnoval jednání vůči manželce a synům v období let 2008 až 2012 s tím, že asi rok po obnově společného soužití ke zlému zacházení nedocházelo), popis druhého skutku (období od roku 2013 do 13. 9. 2018) zahrnoval mimo jiné blíže popsané zvyšující se telefonické kontroly a osobní sledování manželky soukromým i služebním vozem, vynucování pohlavního styku vůči manželce, vulgární nadávky manželce i synovi a fackování syna. Trestní stíhání bylo po opatření řady důkazů usnesením státního zástupce ve vztahu k prvnímu skutku zastaveno s tím, že nejde o trestný čin a není důvod k postoupení věci, neboť z důvodu časového odstupu došlo k zániku odpovědnosti za případný kázeňský přestupek. Ve vztahu k druhému skutku byla věc postoupena služebnímu funkcionáři s tím, že se nejedná o trestný čin, skutek by však mohl být posouzen jako přestupek. Skutek byl

pokračování

v usnesení státního zástupce popsán tak, že zahrnoval podrobně popsané telefonické kontroly i sledování manželky s využitím motorového vozidla (též s možným zneužitím služebního vozidla nejméně ve dvou případech), blíže popsaná vulgární oslovení a nadávky manželce, vulgární oslovování a zlehčování jejich zdravotních obtíží při vyžadování pohlavního styku a vulgární nadávky a fyzické trestání syna, s několika konkrétně popsanými případy. Ze shora uvedeného je patrné, že není pravdivé tvrzení stěžovatele, že státní zástupce z důvodu neprokázání skutků líčených v usnesení o zahájení trestního stíhání trestní stíhání zastavil. Dospěl pouze k závěru, že na základě opatřených důkazů v usnesení o postoupení popsané jednání nenaplnilo znak týrání, může být však posouzeno jako přestupek. Služební funkcionář poté v oznámení o zahájení řízení zpřesnil popis skutku oproti usnesení o zahájení trestního stíhání a doplnil některé konkrétní okolnosti a incidenty na základě důkazů opatřených v trestním řízení, podstata jednání však zůstala shodná, a totožnost skutku tedy byla zachována. Lze dodat, že stěžovatel měl možnost se ke skutku tak, jak byl vymezen v záznamu o zahájení řízení ze dne 2. 1. 2020, který mu byl doručen dne 6. 1. 2020, vyjádřit, a to mimo jiné při jednání konaném dne 21. 1. 2020. V prvostupňovém rozhodnutí byl poté skutek popsán téměř shodně jako v záznamu o zahájení řízení (pokud jde o skutek týkající se hrubého jednání vůči tehdejší manželce, byla pouze doplněna další slovní reakce stěžovatele na odmítání pohlavního styku manželkou).

[38] Také námitky stěžovatele směřující proti zjištění skutkového stavu a hodnocení důkazů jsou značně obecné. Stěžovatel namítl, že služební funkcionář do skutkové věty „okopíroval“ výpověď J. S., *„aniž by k tomu měl jakýkoli hmotněprávní podklad“*, a že závěr soudu o *„vnitřně bezrozporném obrazu chování žalobce“* je v rozporu s odůvodněním státního zástupce, který vyslovil pochybnosti o výpovědi poškozené, neboť přihlížel k tomu, že výpověď může být ovlivněna zvýšenou agravací a hostilitou vůči stěžovateli.

[39] Jak bylo výše uvedeno, státní zástupce na základě důkazů opatřených v přípravném řízení včetně znaleckých posudků dospěl k závěru, že nevhodné jednání stěžovatele vůči J. S. nepředstavovalo tak závažné a zlé nakládání, aby je mohla objektivně vnímat jako těžké příkoří, a nejde tedy o trestný čin, jde však o skutek, který by mohl být posouzen jako přestupek, a proto věc postoupil dle § 171 odst. 1 trestního řádu příslušnému služebnímu funkcionáři. Ten byl vázán závěrem státního zástupce, že skutek, pro který bylo vedeno trestní stíhání, není trestným činem. Bylo však na něm, aby v souladu s § 180 odst. 4 služebního zákona podle své úvahy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech hodnotil důkazy provedené v trestním řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2014, č. j. 1 As 97/2014-29, bod 17) a posoudil, zda byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí (§ 180 odst. 1 služebního zákona).

[40] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že služební funkcionáři hodnotili všechny opatřené důkazy, tedy výpovědi stěžovatele a svědků, znalecké posudky i další listinné důkazy (např. výpis z telefonních hovorů stěžovatele a z GPS služebního vozidla), a to jednotlivě i v jejich vzájemné souvislosti. Nejednalo se o případ, kdy by jediným přímým usvědčujícím důkazem stojícím v protikladu s výpovědí stěžovatele byla výpověď J. S. Jak poukázal již služební funkcionář v prvostupňovém rozhodnutí, všechny bývalé kolegyně J. S. z jejího zaměstnání v domově pro seniory V. V. shodně potvrdily její obtěžování opakovanými telefonními hovory stěžovatele i osobním sledováním. Například svědkyně T. Z. K., vrchní sestra na bývalém pracovišti poškozené, která dle obsahu výpovědi

byla pouze spolupracovnicí a nikoli blízkou kamarádkou J. S., vypověděla že „*mobil paní J. S. vyzváněl na sesterně pořád, pořád a pořád*“, přičemž potvrdila, že se jednalo o telefonáty od stěžovatele (viděla označení volajícího, na žádost J. S. telefon zvedla). Vypověděla také, že stěžovatel telefonoval každou směnu, když J. S. nezvedala mobilní telefon, telefonoval na pevnou linku a když mu sdělila, že paní S. pracuje, začal opět zvonit mobilní telefon. Popsala také, že když ráno přišla do práce poté, kdy J. S. měla noční službu, bylo na záznamníku pevné linky vždy okolo šesti zmeškaných hovorů od stěžovatele. Vypověděla, že „*na konci roku 2017 a v roce 2018 toho měla plné zuby, už jsem znala číslo pana S. zpaměti, a do telefonu jsem řekla panu S., aby už s tím přestal, lehce jsem mu vynadala a paní S. jsem nařídila jako vrchní sestra, aby ztišila tu vyzváněcí melodii, že mě to ruší, jak mobil pořád zvoni*“. Také potvrdila, že když měla J. S. službu a ona sloužila, velmi často přijelo služební auto a byl v něm stěžovatel. Jiná tehdejší spolupracovnice J. S. I. T. jako svědkyně vypověděla, že z osobní zkušenosti ví, že stěžovatel J. S. pořád telefonoval, stále ji kontroloval a jezdil za ní do práce soukromým nebo služebním vozem. Telefonoval během denní i noční směny, mohlo to být tak dvakrát nebo třikrát za hodinu. J. S. toto jeho chování komentovala jako kontroly ze žárlivosti. Svědkyně M. G. popsala, že když měly s J. S. noční službu, jezdil za J. S. stěžovatel, kolegyně jí několikrát požádala, aby vykoukla z okna, aby věděl, s kým slouží, J. S. jí říkala, že stěžovatel je hodně žárlivý a kontroluje ji. Svědkyně M. B. rovněž potvrdila „*neustálé telefonování*“ stěžovatele J. S. do zaměstnání, popsala, že když se nedovolal na mobil, telefonoval na pevnou linku, když telefon zvedla ona, žádal, aby J. S. zavolala zpět nebo se dotazoval, co dělá, s tím, že s ní potřebuje mluvit, podle svědkyně „*byl velmi neodbytný, v sedm hodin ráno bylo předání služby, 07:10 už jí volal, pak jí volal znovu okolo 7:30 ...*“. Uvedla, že většinou šla za J. S., která pak stěžovateli volala z mobilního telefonu, když se mu neozvala, vyzváněl znovu její mobil a poté stěžovatel opět telefonoval na sesternu, takto to bylo podle svědkyně každý den. Krátce po skončení směny pak volal J. S., jestli už jde. Svědkyně M. K. také vypověděla, že když se stěžovatel J. S. nedovolal na mobil, telefonoval na pevnou linku, za večer volal i 40krát, také se musela ukázat v okně. Obsahem hovorů, který zaslechla, bylo obviňování J. S. z neexistující nevěry (podezřívál ji, že tam má někoho schovaného), občas zaznělo sprosté slovo, které uvedla. Zaznamenala například, že stěžovatel stál večer několik hodin s vozidlem u V. V. nebo že jezdil policejním autem kolem, potvrdila též sledování J. S., když byly spolu v kavárně, či jeho přítomnost, když byly s J. S. na svatbě kolegyně. Všechny vyslechnuté bývalé spolupracovnice J. S. (nikoli pouze kamarádky), které byly poučeny o významu svědecké výpovědi a následcích křivé výpovědi a neměly osobní zájem na výsledku řízení, tedy potvrdily obtěžující telefonáty v pracovní době i osobní sledování. Jak poukázali služební funkcionáři a následně i krajský soud, výpovědi svědkyň byly potvrzeny též výpisem hovorů z telefonního čísla stěžovatele za období od dubna do září 2018, z něhož vyplývá, že na mobilní číslo J. S. bylo telefonováno vždy několikrát denně, od května 2018 v době zaměstnání převážně 10 až 20krát, někdy i vícekrát (například 43krát dne 13. 7. 2018, 31krát dne 31. 8. 2018), opakovaně i v nočních a brzkých ranních hodinách. Naopak v rozporu s uvedenými důkazy byla výpověď stěžovatele v trestním řízení, který k dotazu, jak často kontaktoval manželku v práci, uvedl, že se jednalo „*o jednotky hovorů*“, při jednání ve správním řízení se k této otázce odmítl dále vyjádřit a odkázal na výpověď v trestním řízení. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s krajským soudem, že z postavení kamarádek, tím méně toliko (bývalých) spolupracovnic nelze *a priori* usuzovat na jejich nevěrohodnost, přičemž pro jejich věrohodnost naopak svědčí to, že se vzájemně potvrzují a doplňují. Kasační námitka stěžovatele, že závěr krajského soudu o vnitřně bezrozporném obrazu jeho jednání je v rozporu s usnesením státního zástupce,

pokračování

který přihlédl k tomu, že výpověď J. S. mohla být ovlivněna zvýšenou agravací a hostilitou vůči němu, se mýlí s důvody napadeného rozsudku, neboť závěr krajského soudu se vztahoval ke svědeckým výpovědím spolupracovníc a kamarádek poškozené a reagoval na žalobní námitku stěžovatele, že správní orgány *privilegují* výpovědi kamarádek a spolupracovníc J. S., aniž by přihlédly k „nestranným výpovědím“ známých obou manželů, manželů B. (kamarádů stěžovatele) či svědkyně K. S. (dlouholeté kolegyně stěžovatele), jimiž se, jak uvedl krajský soud, služební funkcionáři rovněž zabývali, což stěžovatel v kasační stížnosti nikterak nezpochybňuje.

[41] Jak uvedl krajský soud, služební funkcionáři zohlednili též znalecké posudky z oboru zdravotnictví, oddělení psychiatrie a klinické psychologie, vypracované za účelem posouzení osobností stěžovatele, jeho syna M. a J. S., včetně výsledku znalkyně PhDr. Heleny Khulové, klinické psycholožky. Poukázali mimo jiné na to, že podle znaleckého posudku si stěžovatel v důsledku omezených emočních dovedností nedokáže vždy přiměřeně poradit s nároky interpersonálních situací. Testově vyjádřená nadměrná kontrola hostility ukazuje na nadměrně se ovládajícího jedince do doby, než nějaká provokace či faktor (vztahové problémy) u něj vyvolají uvolnění agresivního potenciálu, a pokud se afektivní reakce objeví, dá se očekávat, že jsou nezralé a nedostatečně modulované. V konfrontaci se složitějšími, subjektivně významnými emočními situacemi se u něj projevuje emoční nezralost. Znalkyně u stěžovatele shledala žárlivost na úrovni, která už není běžná, odvíjející se z tzv. nejisté vazby (strachu z opuštění). Tzv. nejistá vazba vázající se k partnerství se projevuje citovou ambivalencí, nejistotou i agresivitou. Nelze u něj vyloučit tendenci druhou osobu ponížit, aby si získal pocit vlastní sebehodnoty. Podle znalkyně jednání stěžovatele již mělo z psychologického hlediska znaky psychického týrání (opakované telefonáty, kontrola), J. S. však není osobou, která by tomu podlehl. Podle znaleckého posudku není verbální forma agresivního chování projevující se devalvující urážlivou a zastrášující komunikací, k níž se stěžovatel podle spisového materiálu uchýloval, ani omezování sociálních kontaktů, uplatňování moci a kontroly na pozadí žárlivécke prožitkové dynamiky v rozporu s jeho profilem osobnosti. Z uvedeného je patrné, že zjištění plynoucí z výsledků uvedených svědkyň podpořené listinnými důkazy korespondují s výsledky posouzení osobnosti stěžovatele.

[42] Služební funkcionáři při hodnocení věrohodnosti svědecké výpovědi J. S. vzaly v úvahu i výsledky znaleckého posouzení její osobnosti, z nichž vyplývá, že její schopnost reprodukovat prožité události *mohla být mírně negativně změněna* sklonem k určitému zveličování prožitých událostí. Není přitom v možnostech psychologického posouzení posoudit, zda nedošlo k určitému zkreslení formou agravace, pokud se svědkyně drží jádra reálně prožitého. Na základě psychologického vyšetření na ni lze podle znaleckého posudku celkově pohlížet jako na osobu se zachovalou schopností autentického vyličení prožitých událostí, její výpověď se odvíjí od skutečných vzpomínek, nese známky prožitého, u svědkyně nebyly zjištěny znaky lhavosti, ve výpovědích nebyly zjištěny stopy po konfabulacích, informace podávané v průběhu jednotlivých výpovědí nepostrádaly logickou skloubenost, nebyly rozporuplné a celkově bylo možné podle znaleckého posudku považovat sdělení svědkyně za autentické vyličení prožité události. Jak bylo výše uvedeno, pravdivost výpovědi svědkyně J. S. pak hodnotili služební funkcionáři v porovnání s dalšími důkazy. Její skutkovou verzi přitom podporovaly nejen další svědecké výpovědi (včetně výpovědi syna, k níž se stěžovatel v žalobě ani kasační stížnosti nikterak nevyjadřuje), ale též objektivní listinné důkazy, které stěžovatel zcela pomíjí. Jak poukázali služební

funkcionáři i krajský soud, výpověď J. S. tedy nebyla jediným přímým důkazem svědčícím o vině stěžovatele. Skutkový stav, který vzali služební funkcionáři za prokázaný, plynul z výpovědi více svědků a byl potvrzen i listinnými důkazy.

[43] Nebylo povinností krajského soudu doplnit dokazování, pokud dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn správními orgány bez důvodných pochybností v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Krajský soud vycházel z obsahu správního spisu, včetně postoupeného spisu GIBS sp. zn. GI-3424/TČ-2018, které měl k dispozici a které nejsou předmětem dokazování (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Pokud stěžovatel namítá v kasační stížnosti, že k možnému ovlivnění výpovědi manželky jejími sklony k agravaci a hostilitou označil k důkazu spis ve věci rozvodu, je třeba zdůraznit, že k tomu odkázal na znalecký posudek, který byl součástí spisu, z něhož správní orgány i krajský soud vycházely a vzaly jeho závěry v úvahu při hodnocení výpovědi. Stěžovatel v žalobě označil rozvodový spis k prokázání svého tvrzení, že se na rozvodu podíleli oba manželé. Jak ovšem odůvodnil již žalovaný, pro závěr o naplnění skutkové podstaty jednání majícího znaky přestupku proti občanskému soužití nebyly příčiny rozvratu manželství rozhodné.

[44] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami stěžovatele ohledně uloženého kázeňského trestu.

[45] Podle § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, *kázeňský trest odnětí služební hodnosti se ukládá [...] za jednání, které má znaky přestupku a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka.*

[46] Stěžovatel krajskému soudu vytýká nesprávný výklad § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru s tím, že tento výklad umožňuje uložit nejprísrnější trest ztráty služební hodnosti za jakýkoli delikt soukromoprávního charakteru. Takový závěr však z napadeného rozsudku neplyne, a tato námitka se tedy mívá s rozhodovacími důvody krajského soudu. Krajský soud v návaznosti na žalobní námítky stěžovatele vyložil, že při naplnění obou znaků hypotézy § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, tedy bylo-li spácháno jednání, které má znaky přestupku, a toto jednání je zároveň v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka, se uloží obligatorní trest odnětí služební hodnosti. Mezi požadavky na příslušníka náleží podle krajského soudu i požadavek, aby se nedopouštěl *závažných* přestupků. Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgány naplnění obou zmíněných znaků řádně odůvodnily, přičemž právě v rámci úvah o rozporu s požadavky kladenými na příslušníka řádně hodnotily i závažnost přestupku. Při naplnění předpokladů § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru pak již není dán prostor pro zvažování kritérií dle § 186 odst. 6 zákona o služebním poměru. Uložení trestu předvídaného pro danou situaci tedy bylo podle krajského soudu na místě. Ozřejmil také, že § 42 odst. 1 písm. d) zákona o služebním poměru, jehož se dovolával stěžovatel, se v posuzovaném případě neužije.

[47] Z výše uvedeného odůvodnění napadeného rozsudku tedy neplyne, že by dle krajského soudu bylo možné uložit trest odnětí služební hodnosti za „*jakýkoli delikt soukromoprávního charakteru*“. Výklad krajského soudu je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozsudky ze dne 10. 2. 2016, č. j. 5 As 35/2014-25, č. 3384/2016 Sb. NSS, či ze dne 6. 9. 2017, č. j. 10 As 270/2016-54), z níž vycházeli též služební funkcionáři. Ta dovodila, že dojde-li služební funkcionář k závěru, že jsou naplněny

pokračování

podmínky stanovené v § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru (odst. 7 ve znění účinném do 30. 9. 2016) pro uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti za kázeňský přestupek nebo jednání, které má znaky přestupku, a to i z hlediska závažnosti takového protiprávního jednání příslušníka, a tento svůj závěr v rozhodnutí v dané kázeňské věci řádně zdůvodní, uloží kázeňský trest odnětí služební hodnosti a nezabývá se již kritérii pro určení druhu kázeňského trestu obecně stanovenými v § 186 odst. 6 (dříve odst. 5) zákona o služebním poměru. Skutečnost, že byl stěžovatel za dobu třináctileté služby kladně hodnocen (nejméně 13krát byl odměněn a v roce 2013 obdržel poděkování za propagaci práce policie) a dopustil se pouze ojedinělého kárného provinění (v žalobě uvádí kázeňský trest v roce 2018 v souvislosti s *drobnou nehodou* a kárné provinění spočívající v tom, že v šestnácti případech ve dnech služby od 7. 7. 2018 do 31. 8. 2018 při změně výkonu činnosti nedodržel hlášené povinnosti operačnímu středisku a nezaznamenal změnu výkonu činnosti do listu hlídky), nikterak nevylučuje naplnění hypotézy § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, při jejímž naplnění již není dán prostor přihlížet k dosavadnímu přístupu příslušníka k plnění služebních povinností. Služební funkcionáři pochvaly a odměny nepřehlíželi, odůvodnili však, že vzhledem k naplnění podmínek § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru (zejména s ohledem na povahu a závažnost jednání naplňujícího znaky přestupku vzhledem k okolnostem daného případu) nebyl již dán prostor pro zvažování tohoto kritéria.

[48] Pokud stěžovatel poukazuje na část citace z rozhodnutí služebního funkcionáře v napadeném rozsudku, v níž je mimo jiné uvedeno, že „*každé protiprávní jednání příslušníků policie ČR je veřejností citlivě vnímáno*“, nelze ji vytrhávat z kontextu. Krajský soud srozumitelně odůvodnil, že zásah do pověsti policie není podmínkou pro uložení trestu dle § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru. Argumentace stěžovatele, že „*rodinná událost rozhodně nepoškodila jméno policie*“, se tedy míjí s rozhodovacími důvody napadeného rozsudku, a nejedná se tedy o přípustnou kasační námitku (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). V odstavci 31 napadeného rozsudku krajský soud zejména poukázal na to, že správní orgány hodnotily závažnost jednání naplňujícího znaky přestupku v rámci úvah, zda je jednání stěžovatele v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. Z rozhodnutí žalovaného i ve spojení s prvostupňovým rozhodnutím je patrné, že služební funkcionáři vyhodnotili, že jednání stěžovatele naplňující znaky přestupku spočívající v přehnané obtěžující kontrole manželky opakujícími se telefonáty a osobními kontrolami, nevhodném způsobu vynucování sexu, ponižujícím oslovování manželky, jakož i hrubé jednání vůči nezletilému dítěti, bylo vzhledem ke své závažnosti v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka. Shledali přitom, že jednání, jehož se stěžovatel dopustil, *ohrožuje* dobrou pověst policie, a porušuje tak i služební slib. Již žalovaný s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 2. 2014, sp. zn. 78 As 47/2012, vysvětlil, že ohrožení dobré pověsti policie nevyžaduje, aby byla protiprávnímu jednání přítomna veřejnost nebo došlo k jeho medializaci. V návaznosti na odvolací námitky stěžovatele též zdůraznil, že o protiprávním jednání navíc vědělo mnoho svědků i mimo okruh rodiny, kteří též potvrdili, že stěžovatel manželku kontroloval i při výkonu své služby, v uniformě i s použitím služebního vozidla. S výše uvedeným se Nejvyšší správní soud ztotožňuje, přičemž stěžovatel závěry krajského soudu ani žalovaného v kasační stížnosti relevantně nezpochybnil.

[49] Nejvyšší správní soud neshledává důvodnou ani námitku stěžovatele, že v rámci předvídatelnosti měly být při hodnocení přiměřenosti kázeňského trestu vzaty v úvahu jiné kauzy, které byly i mediálně sledovány a výrazně poškodily pověst Policie České republiky.

[50] Předně je třeba konstatovat, že správní praxe sama o sobě nepředstavuje právní rámec pro ukládání trestu. Ani požadavek na rovný přístup k obdobným případům a na ochranu legitimního očekávání nevyžaduje, aby správní orgány v odůvodnění odkazovaly na svá dřívější rozhodnutí. Pokud tak neučiní, nemá to vliv na zákonnost ani přezkoumatelnost jejich rozhodnutí (přiměřeně viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2021, č. j. 2 As 256/2020-35). Pokud služební funkcionáři na základě konkrétních okolností posuzovaného případu odůvodnili závěr o naplnění zákonných předpokladů pro uložení trestu odnětí služební hodnosti dle § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, nebylo nutné porovnávat případ stěžovatele s případy jiných příslušníků a odůvodňovat, proč v poměrech jiných věcí správní orgány shledaly, či naopak neshledaly, naplnění zákonných podmínek pro uložení tohoto trestu.

[51] K žalobní námitce stěžovatele směřující proti nepředvídatelnosti rozhodnutí krajský soud uvedl, že rozhodnutí vydaná za jiného skutkového stavu nemohou vést k nepředvídatelnosti rozhodnutí, a stěžovatel shodné skutkové okolnosti jeho případu s případy jmenovitě uvedených pěti příslušníků, jimž neměl být uložen kázeňský trest odnětí služební hodnosti, netvrdil. Námitky stěžovatele, že oproti jeho případu se označené kauzy udály při plnění služebních povinností, byly mediálně sledovány a výrazně poškodily pověst policie, nesměřují proti důvodům napadeného rozsudku, podle nichž stěžovatel nespécifikoval skutkově srovnatelné případy, které by mohly svědčit o existenci ustálené rozhodovací praxe, jež by mohla zakládat legitimní očekávání. Nejvyšší správní soud přitom souhlasí s krajským soudem, že tvrzené neuložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti v několika případech, které nejsou skutkově obdobné, nemůže svědčit o porušení zásady předvídatelnosti ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu v případě stěžovatele, u něhož služební funkcionáři odůvodnili naplnění předpokladů pro uložení trestu dle § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru s ohledem na závažnost jednání v poměrech konkrétního případu (mj. s ohledem na dotčené chráněné zájmy, dlouhodobost jednání, množství dílčích útoků apod.). Nebyl proto důvod provádět navržené důkazy kárnými spisy ve věcech jiných příslušníků. Krajský soud též odůvodnil, že pro posuzovanou věc je rozhodné, zda došlo k naplnění hypotézy § 186 odst. 8 zákona o služebním poměru, která nevyžaduje, aby došlo k zásahu do pověsti policie. Stěžovatel v kasační stížnosti nenamítá, že by skutkové okolnosti odkazovaných případů byly obdobné (poukazuje pouze na to, že oproti nyní posuzovanému případu se udály při plnění služebních povinností a byly mediálně sledovány).

[52] Stěžovatel v žalobě nepředestřel konkrétní informace o srovnatelných případech, z nichž by bylo možné v projednávané věci usuzovat na exces služebních funkcionářů z dosavadní správní praxe. K odkazovaným případům pouze zmínil, že se mělo jednat o dva případy porušení povinnosti související s výkonem služby, jeden případ sexuálního obtěžování na pracovišti, jeden přestupek proti občanskému soužití a případ nehody pod vlivem alkoholu. Ani ve vztahu k jednání naplňujícímu znaky přestupku proti občanskému soužití netvrdil, v jakém ohledu by měl být tento případ skutkově obdobný, nadto jeden skutkově obdobný případ nemůže vytvořit ustálenou správní praxi zakládající legitimní očekávání (k výkladu správní praxe zakládající legitimní očekávání viz bod 81 usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006-132, č. 1915/2009 Sb. NSS). Je třeba též připomenout, že správní praxe slouží toliko jako korektiv nedůvodných excesů při správním trestání. O takovém excesu při výkladu pojmu „jednání, které má znaky přestupku a je v rozporu s požadavky kladenými na příslušníka“, však obecná

pokračování

žalobní tvrzení stěžovatele poukazující na několik převážně typově odlišných případů jiných příslušníků bez jakékoli bližší specifikace nesvědčila. K tomu lze na okraj dodat, že, jak uvádí žalovaný ve svém vyjádření, v případě příslušníka D. M., na jehož případ stěžovatel poukázal v žalobě a kasační stížnosti, došlo k uložení kázeňského trestu odnětí služební hodnosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2016, č. j. 3 As 15/2016-51; jedná se o případ příslušníka, který při jízdě soukromým vozidlem narazil do oplocení rodinného domu a po nehodě se odmítl podrobit vyšetření, zda vozidlo neřídil pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky). Z judikatury správních soudů též vyplývá, že kázeňský trest odnětí služební hodnosti může být uložen i za jednání naplňující znaky přestupku proti občanskému soužití (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 9. 2022, č. j. 6 As 85/2021-35, v němž se jednalo o vulgární nadávky sousedům) i jednání naplňující znaky jiných přestupků, k nimž nedošlo při výkonu služby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2017, č. j. 10 As 270/2016-54, či rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2014, č. j. 7 Ad 27/2010-43, v nichž se jednalo o krádež solární nabíječky, resp. zubní pasty).

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[53] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost stěžovatele důvodnou, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[54] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti ve vztahu k účastníkům rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, náleželo by mu tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení důvodně vynaložil. Žalovanému však v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. února 2024

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu